

Victor Boin, vliegenier, olympisch medaillewinnaar, sport- en luchtvaartjournalist

Michel Mandl en Alphonse Dumoulin

vertaald door Marie-Christine en Paul Buyse

De persoonlijkheid

- Geboren te Brussel op 28 februari 1886.
- Overleden te Brussel op 31 maart 1974.
- Reserve majoor-vlieger.
- Lid van de Vieilles Tiges van de Belgische Luchtvaart.

Zijn militaire luchtvaartloopbaan

- Victor Boin werd ingelijfd in februari 1915, voor de duur van de oorlog, bij de gemotoriseerde machinegeweren. Hij gaat over naar het Militair Vliegkorps op 23 mei 1915 om piloot te worden. Opleiding op een tweedekker Jéro Farman HF 20 te Beau-Marais (Calais).
- Brevet nummer 3581 van burgerpiloot, afgeleverd door de Sportieve Commissie van de Luchtvaart op 22 mei 1916.
- September 1938 : bevelhebber van de 7de escadrille van het Belgisch Vliegkorps.
- Op 28 augustus 1939 gemobiliseerd bij de Hulptroupen van de Luchtvaart in de Generale Staf te Evere. Gedemobiliseerd in augustus 1940.

Biografie

Wetenschappelijke humaniora aan het Koninklijk Atheneum van Elsene en aan het Instituut Simon Stévin.

Van af zijn prille jeugd oefent Victor Boin verschillende sporten uit en neemt deel aan meerdere nationale en internationale competities in zwemmen en waterpolo. Opmerkelijk is dat hij zich reeds op 11-jarige leeftijd onderscheidt, door te Oostende in zee te duiken om een jonge vrouw van de verdrinkingsdood te redden.

Hij slaagt in 1904 voor het ingangsexamen van de Militaire School, doch hij verkiest een professionele loopbaan in de journalistiek. Zodoende werkt hij mee aan de redactie van verschillende revues, tijdschriften en dagbladen.

Adept in het schaatsen en ijshockey, legt hij zich ook toe op de gemotoriseerde sporten, motor en auto als ook in de meer krachtige sporten zoals boksen en jiu-jitsu.

Op de Olympische Spelen van Londen in 1908 behaalt hij een eerste (zilveren) medaille in waterpolo. Vier jaar later herhaalt hij dit, doch ditmaal behaalt hij brons.

Dank zij zijn grootvader langs moederskant (Camille Durieux), wordt hij reeds vanaf zijn kindertijd betrokken in het theater- en muziekleven en vertrekt hij naar Frankrijk in de loop van hetzelfde

jaar 1908 om zich gedurende twee jaar bezig te houden met het theater van St-Etienne.

Enkele tijd later ontdekt Victor Boin een nieuwe passie : het vliegen. Hij doet verschillende vluchten met een luchtballon en vertoef regelmatig in luchtvaartmiddelen.

Op 27 september 1913, op 27 jarige leeftijd, huwt Victor Boin te Brussel met Georgette Loyer. Zij is een Parijse toneelspeelster.

Dan breekt de oorlog uit. Bij de aanvang van het conflict woont Victor Boin in Parijs. Niettegenstaande zijn pril huwelijk en de geboorte van zijn zoon Camille, aarzelt hij niet om zich als vrijwilliger te melden. Hij wordt in februari 1915 ingelijfd in het Korps van de Gemotoriseerde Machinegeweren, doch vanaf 23 mei wordt sergeant Boin gemuteerd naar het Militair Luchtvaartkorps om er piloot te worden.

Victor Boin krijgt zijn opleiding op een tweedekker Jéro Farman HF 20 te Beau-Marais (Calais). Als onderrichter heeft hij de Belg René Vertongen. Zijn eerste en enige operationele toewijzing brengt hem naar een escadrille van watervliegtuigen te Calais. De opdracht bestaat er uit om vanaf Duinkerken en Calais het Kanaal te overvliegen op zoek naar mijnen en vijandelijke schepen.

Aan boord van zijn watervliegtuig Schreck, een verkennings-driezitter, zal Victor Boin een aanzienlijk aantal opdrachten uitvoeren. Een maquette waarvan er slechts vier exemplaren zijn gemaakt, bevindt zich in het Koninklijk Luchtvaartmuseum in het Jubelpark.

Op 5 juli 1918 krijgt Boin de opdracht om zich naar Engeland te begeven met onze Koninklijke hoogheden als passagiers. Luitenant Orta vliegt met Z.M. Koning Albert I terwijl adjudant Boin H.M. de Koningin aan boord neemt. Het betreft hier een historische vlucht : het is de eerste maal dat de soevereinen het Kanaal per vliegtuig oversteken.

Op 11 september 1918 wordt Victor Boin tot de graad van onderluitenant benoemd.

Na het einde van de oorlog blijft hij nog enkele jaren in dienst bij de Militaire Luchtvaart. Hij maakt van deze gelegenheid gebruik om zijn sportieve activiteiten terug op te nemen en aan verschillende vliegcompetities deel te nemen. Het is zo dat hij in 1920 samen met Jean Stampe als piloot de wedstrijden in navigatie, bombarderen en landing wint tijdens een vliegmeeting te Evere-Haren.

Ditzelfde jaar 1920 treedt Victor Boin in de legende. Hem valt de eer te beurt om ter gelegenheid van de opening van de Olympische Spelen van Antwerpen, de befaamde eed uit te spreken waarmee de Spelen zullen worden geopend. Doch eens te meer blijft Boin er niet bij als figurant. In ploegverband wint hij met het schermen een derde medaille (ditmaal een zilveren). Het einde van de Spelen valt samen met zijn bevordering tot de graad van luitenant (september 1920).

In juni 1923 wenst Boin zich totaal in te zetten voor de journalistiek en verkrijgt dat hij wordt ingedeeld in het reservekader van de militaire luchtvaart. Daarop begint een nieuwe loopbaan, zowel op het terrein als in het kader van verschillende verenigingen die hij helpt bij de oprichting. Hij werkt mee aan de redactie van verschillende Belgische en buitenlandse revues, tijdschriften en dagbladen.

Nadat hij in 1924 een laatste maal aan de Olympische Spelen in Parijs heeft deelgenomen (op dit ogenblik is hij 38 jaar oud) beslist Victor Boin om het zwaard in de schede te bergen.

De luchtvaartjournalist Boin wordt snel een referentie in de wereld van het vliegen. Men vertrouwt

hem de leiding toe van “De Verovering van de Lucht”, vanaf 1904 het officieel orgaan van de Koninklijke Belgische Aeroclub.

Als groot liefhebber van motorsporten, werkt Victor Boin eveneens mede aan het officieel tijdschrift van de Koninklijke Automobiellclub van België, de “Koninklijke Auto”.

Als radioverslaggever is hij één van de eersten om rechtstreekse sportuitzendingen te verzorgen

Reeds in juni 1913 lag hij aan de basis van de oprichting van de Belgische Beroepsvereniging voor de Sportieve Journalisten (BBVSJ); vereniging waarvan hij van 1923 tot 1935 het Voorzitterschap zal bekleden.

Op internationaal vlak werkt hij in 1924 te Parijs mede aan het eerste congres van de Internationale Vereniging van de Sportieve Pers (IVSP) en wordt ondervoorzitter benoemd. In 1932 wordt hij voorzitter van deze associatie, een functie welke hij gedurende 24 jaar zal bekleden.

Hij zal contact houden met de luchtvaartwereld door luchtdopen (die hij voornamelijk organiseert voor zijn collega's van de sportieve pers), en door voordrachten met de luchtvaartpioniers Blériot en Mermoz, met wie hij bevoorrechte contacten onderhoudt.

Kapitein in het reservekader benoemd in december 1929, aarzelt Victor Boin niet om in het jaar 36 een eerste heroproeping onder de wapens te doen. Op zijn aanvraag zal hij in september 1938 de dienst hernemen als commandant van het 7de escadrille. Op dit ogenblik is hij 53 jaar...

Op 28 augustus 1939 wordt hij gemobiliseerd bij de Hulptroepen van de Luchtvaart te Evere en bekleedt er een plaats in de Sportdienst van de Generale Staf.

In mei 1940 bereikt hij met zijn sectie het Zuiden van Frankrijk. Op 2 augustus richt hij van uit Sembas (Agen) een schrijven aan de Minister van Landsverdediging om hem ter plaatse te mobiliseren. Enkele dagen later is dit een gedane zaak.

In januari 1945 wordt hem medegedeeld dat hij, met terugwerkende kracht vanaf 31 maart 1943, wegens leeftijdsgrens, geen deel meer uitmaakt van het Reservekader van het Leger.

Op dezelfde datum verleent de Prins Regent hem de toelating de graad van ere-reservemajoor te dragen.

Tijdens de bezetting heeft Victor Boin niet de minste journalistenactiviteit uitgevoerd. Hierdoor zal hem na de oorlog het ereteken van de “Gebroken Pluim” worden toegekend.

Zijn echtgenote Jeanne overlijdt in 1942 en Victor Boin hertrouwt in 1944 met Yvonne Blanche.

Na de oorlog verdiept Victor Boin zich terug in de journalistiek. Hij is betrokken bij de prille start van de televisie en neemt actief deel aan de uitzendingen van het NIR.

Echter, gedurende al deze jaren is zijn passie voor de luchtvaart onaangetast. Hij werpt zich op het zweefvliegen, een discipline die hij kort voor de oorlog heeft ontdekt en creëert op het einde van de jaren 50 een prijs die zijn naam draagt.

De Internationale Luchtvaartfederatie kent in 1954 Victor Boin het diploma “Paul Tissandier 1954” toe. Dit getuigschrift wordt toegekend aan de vliegeniers die “door hun handeling, hun werken, hun initiatieven en hun toewijding bijgedragen hebben tot het welzijn van de luchtvaart in

het algemeen en de privaat- en de sportieve luchtvaart in het bijzonder”.

Zijn exploten op het niveau van de Olympische sporten en zijn kennis van de sportieve wereld, in de hoedanigheid van competent redacteur, hebben voor gevolg dat hij een ideaal kandidaat is om het Voorzitterschap van het Belgisch Olympisch Comité over te nemen. Dit zal gebeuren in 1955.

In februari 1960 sticht Victor Boin de Sportieve Belgische Federatie voor Gehandicapten. Zijn doel is sportbeoefening te begunstigen en te organiseren voor de personen die door een fysische, motorische of zintuiglijke afwijking zijn getroffen.

In 1974, jaar van het overlijden van Victor Boin, wordt de “Nationale Trofee Victor Boin” ingesteld ter herinnering aan de stichter-voorzitter en met het doel jaarlijks de beste gehandicapte sportvrouw en sportman te belonen.

Markante Feiten

De Sportman van zeer hoog Niveau

Het behalen van drie Olympische medailles in disciplines die danig uit mekaar liggen, zoals waterpolo en schermen, is een niet alledaagse prestatie. Indien men er aan toevoegt dat hij schitterde in andere domeinen (voornamelijk in gevechts- en bewegingsporten), geeft men er zich rekenschap van dat Victor Boin begiftigd was met een zeer uitzonderlijk aanpassingsvermogen. Als eerste Olympische sportman die de eed van Pierre de Coubertin aflegde tijdens de openingsceremonie van de Spelen te Antwerpen in 1920, is Victor Boin de legende binnengetroten en maakt sindsdien deel uit van het Olympisch patrimonium. Kort nadien zullen de meest verscheidene herinneringen, de schilderijen, de medailles, de getuigschriften, de bekens die aan Victor Boin hebben toebehoord, ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van het BOIC, worden tentoongesteld in het Belgisch Interfederaal Museum van het Olympisch Comité te Hofstade (Mechelen).

De Militaire Vliegenier tijdens de Oorlog 14-18

Deze moderne held heeft niet gearzeld de geallieerde strijdkrachten te verwoegen en de vijand te bekampen in een gans nieuwe omgeving, meer bepaald in een maritiem escadrille. Hij vertolkte hiermee ontegensprekelijk een pioniersrol. Vergezeld van een waarnemer mitrailleursschutter (het watervliegtuig Schreck is uitgerust met een machinegeweer Lewis en kan twee bommen van 50 kg meenemen), had de piloot tot taak zeemijnen op te sporen. Er werden 150 van deze tuigen vernietigd. De tweede opdracht, al even belangrijk, bestond uit het beschermen van zeetransporten. Door beschermingscirkels te vliegen was de vijandelijke onderzeeër verplicht om op een respectabele afstand te blijven.

De Duitsers opereerden met excellente jachtwatervliegtuigen welke vanaf de basissen van Zeebrugge en van Oostende opereerden. Hierdoor was de opdracht van de vliegeniers niet zonder gevaar, temeer dat een defect zeer ernstige gevolgen kon hebben indien de drenkelingen niet snel werden gelokaliseerd.

Zoals hierboven vermeld, werd Victor Boin met talrijke decoraties vereerd. Eén van hen, het Belgisch Oorlogskruis werd hem toegekend om, samen met zijn trouwe waarnemer en vriend Jacques Ochs, te hebben deelgenomen aan de vernietiging van een vijandelijke onderzeeër in de Noordzee. Het is een officieel wapenfeit, gehomologeerd door de Franse Admiraliteit.

Na de oorlog werd hem tevens de Kroonorde toegekend. De beschrijving van het motief luidde als volgt: **“Oorlogsvrijwilliger. Gehuwd en vader. Uiterst bedreven piloot, handig, stipt en regelmatig. Heeft bij verschillende gelegenheden drie verkenningsvluchten per dag gedaan; heeft**

verscheidene malen niet gearzeld hulp te bieden in de vijandelijke waters aan zijn Franse kameraden en heeft tot zevenmaal toe op drift zijnde mijnen in de Engelse wateren gemeld. Heeft in het escadrille van watervliegtuigen opmerkelijke kwaliteiten van moed, van zelfopoffering en van enorm plichtsbesef betoond”.

De sport- en luchtvaartjournalist

Ook in dit domein mag men spreken van onvervalst pionierswerk. Hij helpt bij het begin van de radio-uitzendingen en is aanwezig wanneer de eerste televisiereportages worden gemaakt. Hij voelt zich evenzeer op zijn gemak achter een micro, een camera als in de zetel van de hoofdredacteur... Frontman, gewaardeerde en beluisterde leider, slaagt Victor Boin in alles wat hij onderneemt. Als luchtvaartjournalist zal hij eveneens pionierswerk verrichten door gedurende verschillende tientallen jaren het prestigieuze luchtvaartmagazine “De Verovering van het Luchtruim” te leiden.

De patriottische officier

Zoals vermeld in zijn biografie, meldt Victor Boin zich vrijwilliger tijdens de oorlog 14-18, doch aarzelt niet om vanaf 1938 positief te reageren op wederoproeping in het kader van de reserve en dit enkel en alleen omdat hij van oordeel is dat hij het land nog dienst kan bewijzen.

De man met het hart

Onder al zijn talrijke vrienden en kennissen is het Jacques Ochs welke zonder twijfel een heel bijzondere plaats inneemt. Zijn bemanningslid vanaf het eerste uur, werd de jood Jacques Ochs in november 1940 gevangen genomen en in Breendonk opgesloten. Dankzij Victor Boin die er in slaagt hem potloden en papier te bezorgen, maakt Jacques Ochs tientallen schetsen van zijn onfortuinlijke metgezellen en ook van zijn beulen. Mede door de tussenkomst van Victor Boin zal hij veertien maand later worden bevrijd. In het boek van Jacques de Launay “La Belgique à l'heure allemande” werd dit feit als volgt vermeld :

“(Admiraal) Canaris had de gewoonte in de Savoy te ontbijten (...) Op een dag ziet hij twee Belgen tot hem komen, Pierre de Soete en Victor Boin. Ze geven hem de hiernavolgende uitleg : “De schilder en de karikaturist Jacques Ochs is verklikt, aangehouden en sedert november 1940 te Breendonk geïnterneerd. Het is een talentvolle, onschuldige kunstenaar. In het aller-slechtste geval kan men hem enkel verwijten zekere vooroorlogse antinazikarikaturen te hebben gemaakt. Kan hij niet worden bevrijd ?” Op 20 februari is dit een voldongen feit.

Victor Boin zal eveneens aan de basis liggen van het oprichten in 1943 van de “Muzikale Jeugd” met het doel te beletten dat deze jongeren naar Duitsland zouden worden gestuurd.

Tussen al de talrijke verdiensten van Victor Boin zal men zeker zonder de minste twijfel ook zijn bekommernis voor gehandicapten onthouden. Hij was één van de allereersten die begreep dat de sport ontzaglijke voldoening verschaft aan degenen die sedert hun geboorte of ten gevolge van een ongeluk, uitgesloten waren om deel te nemen aan activiteiten die enkel aan valide deelnemers waren voorbehouden. De prijs die elk jaar wordt toegekend aan de beste sportieve gehandicapte is, alle verhoudingen in acht genomen, te vergelijken met deze van de Sportverdienste welke jaarlijks aan de beste Belgische sportman wordt uitgereikt.

De man van de wereld

Zijn gans leven zal Victor Boin talrijke kunstenaars en musici tellen onder zijn intieme vrienden. Om er enige aan te stippen, de violisten Eugène Ysabe en Jacques Thibaut en ook Sacha Guitry en Maurice Chevalier...

In zijn functie van Voorzitter van het Belgisch Olympisch Comité zal hij de gelegenheid hebben om de ganse wereld rond te reizen en alle groten van deze aarde te ontmoeten. Nadat hij de koninklijke vlucht in de loop van de zomer 1918 heeft uitgevoerd, werden er sterke bindingen tussen de soevereinen en Victor Boin gesmeed. Talrijke gesigioneerde foto's en postkaarten die hem in de loop der jaren werden toegezonden, zijn aangrijpende getuigenissen hiervan.

De herinneringen

Dankzij zijn zoon Camille en zijn kleinzoon Roger wordt de nagedachtenis van Victor Boin levendig gehouden. Een klein museum in de Livournestraat te Brussel, laat toe om alle facetten van deze uitzonderlijke man welke Victor Boin was, te ontdekken. Men kan ook de website <www.victor-boin.com> raadplegen. Deze laat toe dit buitengewoon personage beter te beschrijven met een eclecticisme zonder gelijke in zoveel verschillende domeinen zoals sport, luchtvaart en media.

Bibliografie

- Militair Dossier van Victor Boin, Historisch center van Landsverdediging - Brussel
- Documentation du Musée de l'Armée et d'Histoire Militaire – Afdeling Lucht-en Ruimtevaart
- Internetsite gewijd aan het leven van Victor Boin, www.victor-boin.com
- Persoonlijke verzameling van Roger Boin, Livournestraat 86 te 1000 Brussel
- Jacques de Launay, België tijdens de Duitse Bezetting, Paul Legrain, uitgever, Brussel, 1977
- Victor Boin, De Belgische Natie, pag. 4 de rubriek “In de marge”; betreffend artikel “De zes maand”, 1922
- Théo Mathy, Woordenboek van de Sporten en de Sportmannen, Paul Legrain, Brussel, 1982
- Gedenkplaat uitgegeven ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van de oprichting van de BBVSJ, 1982
- Roland Renson, De VIIde Olympiade – Antwerpen 1920. De herboren Spelen, Belgisch Inter-federaal en Olympisch Comité, 1995
- Pierre Gérard, De Sportman 70, 1972

Fotoalbum

Voor het fotoalbum, klik [hier](#)

Door: [Michel Mandl](#) en [Alphonse Dumoulin](#)